

TARİX VƏ ONUN PROBLEMLƏRİ

1997-075

HISTORY AND ITS PROBLEMS

ИСТОРИЯ И ЕЁ ПРОБЛЕМЫ

NƏZƏRİ, ELMİ, METODİK JURNAL

1

BAKİ - 2016

MÜNDƏRİCAT

QƏDİM DÖVR VƏ ORTA ƏSRLƏR

AGABƏYOVA Ü.	<i>Nəqşbəndilikdə insan fonemeni</i>	5
MEHDİXANOV R.	<i>“Şəmkir mahalı” xanlıqlar dövründə</i>	13
RƏHİMLİ G.	<i>Ərdəbil dərgahında dini ideologiyanın siyasi ideologiyaya doğru dəyişməsi</i>	19
MAMEDOVA G.	<i>Восстания в Ширване в 1709-1711 и начале 1720 годов как кризис Сефевидского государства</i>	25
İMANLI A.A.	<i>Azərbaycanın Şirvan əyaləti və ona qonşu ərazilər XVIII əsrin 20-ci illərində (İ.Gerberin əsərləri əsasında)</i>	35

YENİ DÖVR

İBRAHİMZADƏ F.	<i>Rus diplomat A.S.Qriboyedovun müəmmalı ölümü haqqında</i>	39
QASIMOV A.	<i>XIX əsrin sonunda Almaniya imperiyasının Türkiyə ilə hərbi əlaqələri</i>	48
HƏSƏNZADƏ T.	<i>Qacar dövlətinin azərbaycanlı diplomatları (XIX-XX əsrin əvvəli)</i>	54
HÜSEYNOVA S.	<i>XIX-XX əsrin əvvəllərində Şimali Azərbaycanın qərb bölgələrində köşkün kəndli təsərrüfatlarının meydana gəlməsinə dair</i>	64
HEYDƏRLİ G.	<i>Erməni məsələsində katolik missionerlərin rolu</i>	72
ADIGÖZƏLOV K.	<i>Çarizmin Şimali Azərbaycanda “müsləman zadəganlığı” yaratmaq cəhdləri haqqında</i>	77
ƏSƏDOVA R.	<i>Birinci Dünya müharibəsi dövründə Şəmkir bölgəsinin iqtisadi vəziyyətinə dair</i>	82

MÜASİR DÖVR

ЮСИФЗАДЕ С.	<i>Военная угроза как фактор, влияющий на прогнозирование современных международных отношений</i>	87
ASLANOVA R.	<i>XXI əsrdə Azərbaycan mədəniyyəti və mədəniyyətşüünaslığın aktual məsələləri</i>	96
NAĞIYEVA N.	<i>ABŞ-in Balkan siyasəti</i>	106
MƏMMƏDZADƏ G.	<i>İran – Türkiyə münasibətləri yeni mərhələdə</i>	112
АЛИЕВА- MAMEDOVA G.	<i>Ресурсы и приоритеты внешней политики Турции</i>	117
XƏLİLOV A.	<i>Azərbaycan SSR 1920-ci ilin payızı – 1921-ci ilin yayında: hakimiyyətdaxili çəkişmələr</i>	123
HƏSƏNLİ E.	<i>Azərbaycan Respublikasının modernləşmə siyasətində KİV-lərin rolu</i>	132
HÜSEYN G.P.	<i>Bakı dəniz limanında quruculuq işləri (XX əsrin 20-30-cu illəri)</i>	139
RUİNTƏN S.	<i>SSRİ-nin süqutundan “Olimpiya müharibəsinə” qədər olan dövrdə Rusiya – Gürcüstan münasibətləri</i>	145
İBRAHİMOVA X.H.	<i>Azərbaycanlılar Stalingrad döyüşlərində</i>	160
ƏHMƏDOVA Ş.	<i>Azərbaycan Respublikası regionlarının inkişafı siyasəti</i>	165
MƏMMƏDOVA Y.	<i>Naxçıvan Muxtar Respublikasında təhsilin inkişafı (1993-2003-cü illər)</i>	169
NƏBİYEV B.	<i>Azərbaycanın geosiyasi fəaliyyət mexanizmi və vasitələrinin təsnifatına dair</i>	176
PAŞAYEVA A.T.	<i>2004-2005-ci illərdə H.Əliyev adına fondun fəaliyyətində Avropa ilə münasibətlər</i>	180
BƏXTİYAROV H.	<i>Azərbaycan-YUNESKO münasibətləri (2001-2013)</i>	186
NƏBİYEV V.	<i>Xəzər dənizinin statusu fonunda Türkmənistan-Azərbaycan əlaqələrində neft-qaz amili</i>	191
ALOYEVA K.	<i>Plüralizm və onun demokratik cəmiyyətin təşkilində rolu</i>	196

BAQIYEV İ.K.	<i>Azərbaycanın milli neft sənayesi üçün mühəndis-texniki kadrların hazırlanması tarixindən (1880-1990)</i>	202
BƏYLƏROV Ə.	<i>Xarici müdaxilə vasitəsi kimi missionerlik və ona qarşı mübarizə metodları</i>	209
ƏSKƏROVA S.	<i>Müasir mərhələdə Çexiya Respublikasının mədəniyyət siyasəti</i>	216
SALMAN XODADI	<i>Azərbaycanla İran arasında dostluq əlaqələrinin bərqərarı və inkişafında rəsmi səfərlərin rolu</i>	222
AZİZZADEH GHADER	<i>Müasir mərhələdə İran-Əfqanıstan ticarət əlaqələrinin inkişafı</i>	228

ARXEOLÖGİYA VƏ ETNOQRAFİYA

CƏFƏROV H.	<i>Çar kurqanı: Şimali Azərbaycan sinifli cəmiyyətin astanasında</i>	233
BABAYEV T., ŞAHBAZOV T.	<i>Azərbaycanda kəlağayı sənətkarlığının tarixi və etnoqrafik xüsusiyyətləri haqqında (Basqal materialları əsasında)</i>	249
QULİYEVA S.	<i>Qobustan rayonunun memarlıq tikililəri haqqında</i>	258
ƏLİBƏYOVA G.	<i>Naxçıvanın orta və son tunc dövrü qəbir abidələrində tapılmış keramikanın təsnifatı</i>	262
MƏMMƏDZADƏ H.	<i>Şübran şəhərinin yaranma dövrünə dair</i>	268
KƏRİMOVA K.	<i>Dulusçuluq sənətində xammalın seçilməsi də hazırlanması mərhələsi</i>	274
KƏRİMOV E.	<i>Samux bölgəsinin ilk orta əsr yaşayış yerləri və onların su təchizatına dair</i>	281
ƏSƏDOVA A.	<i>Azərbaycanda şüşə istehsalının inkişaf tarixi (ilk orta əsrlər)</i>	287

MƏNBƏŞÜNASLIQ, TARİXSÜNASLIQ, TARİXİ COĞRAFİYA

ƏLİYEV T.	<i>Qafqaz Albaniyasının Qəbələ və əcəri vilayətlərinin tarixi-siyasi coğrafiyası haqqında</i>	292
NƏSİROV N.	<i>Abaqa xan dövründə Elxani və xristian qərb dövlətləri arasında münasibətlər (ingilisdilli tarixşünaslıq əsasında)</i>	298
VƏLİZADƏ T.	<i>1918-ci il mart soyqırımı haqqında Bakə kəndləri sakinlərinin şahid ifadələri Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının sənədlərində</i>	306

KİTABLAR, RƏYLƏR

QASIMOV X.	<i>Turan dünyasına xidmət edən dərgi ("Turkic Civilization Studies" dərgisinin ilkin sayı nəşr olundu)</i>	311
------------	--	-----

YUBİLEYLƏR, XATİRƏLƏR

MUXTAROVA Ə.İ., SƏİDƏ ƏLİQIZI	<i>A.Bakıxanov irsinin layiqli davamçısı</i>	313
----------------------------------	--	-----